

RÍM

R O M A

RIVISTA CATTOLICA SLOVACCA

SLOVENSKÝ KATOLICKÝ ČASOPIS

SLOVAK CATHOLIC REVIEW

Ročník - Volume I

Júl - August 1949

Číslo - Numbers 7-8

VO VEČNOM MESTE

Italia krásna, ty vlast sladkých piesní,
ty zem vtáctva, ó kraj usmievavej vesny,
azúr sa na teba zponad cyprov leje,
ružové sú zore, nebo belasé je,
vetrík z diaľnych krajín sadá na pinie,
pútnik v metropole z fontán bielych pije,
ku ním priľakne mních, bosý až po stehná,
v Meste bazilik sa krížom svätým žehná,
v Colosseu slzy na kameň mu skanú,
potom padá tvárou k bráne Vatikánu,
bozká svätú zem a skladá na ňu ruky,
krvou skropily ju mučeníkov pluky
a kým Skala neba stojí nepohnute,
zo štyroch strán sveta tiahnu ku nej púte,
ktoré po chrámoch sa zastavujú v hlučkoch,
malé Dieťa z jaslí pokýva im rúčkou,
požehná ich vrúčne biskup v bielom rúchu,
šťastie vinšuje im na vode a suchu,
ale ty, čo vidíš svet dnes rozorvaný,
kľaješ na neprávosť, na pekelné brány,
na krívd parenisko, na zdeptané právo,
vidíš ako supy vrhajú sa dravo
na obeť, z ktorých krv ku nebu strieka,
hľadáš, kde je tvoj cieľ, tvoja svätá rieka,
komu spovedať sa o tisícich žiaľoch?
najradšej by si pred sborom kardinálov
povedal reč svoju politickú ostrú,
rozmyšľáš, kto zbúra biednu sveta kostru,
keď svet celý stojí iba z lesklých rečí;
a zas ideš ďalej, o smútok si väčší.

V prvých dňoch po Ríme zmikli chodili sme,
starý svet tu ležal v mŕtvom heroizme,
prostred vekov spiacich kolo siedmych brehov,
v skamenelých bohoch, v sláve bohýň, s nehou
prostred césarov, vojsk, vestáliek a žrecov,
pri pohľade krotkom kresťanov a svätcov,
za víťazstva kríža, čo ho sväté šíky
na arénach zdvihly v tieni ľvov a dýky,
za dvetisícročia viery z Nazaretu,
za pápežských fanfár, za žehmania svetú.
za sprievodov pútí, prostred tohto veku
zastali sme nemo skryjúc dušň mákkú,

ktorú zryla bolesť, kadekoľvek kročí,
vidiac v chrámoch, ako smutné česi oči
zachvely sa matne popod čela švíky,
Bože, podaj tváram šatku Veroniky,
chráň nás putujúcich šírym sveta počom,
nedať v slzách horkých zahnúť nám hŕom!
nad Teverou stojíš, na zábradlie padneš,
sýty si od sluka na prvý raz, na dnes,
zájdeš ku San Pietro, schytiť ňu svet snový,
pokoríš sa tiško Michelangelovi,
po ume ti chodia básnické sny vleklé,
jeden ti je blízky, Dante, čo bol v pekle,
ale tu hneď zhŕdneš umením i vedou,
začínaš sa boríť s emigrantskou biedou,
do pápežskej menzy náhlíš sa, je šero,
postretá sa s vami tam smutných tisícero,
mužov všetkých vrchov, synov diaľnych púští,
zahalených, tajných, nik ich nerozlúšti,
sadajú si placho, vstávajú a bežia,
hľadajú sny svoje, nevedia, kde ležia,
denne stretávajú sa nepovedia, kto sú,
kolo stola mlčia, jedia svoju rosu,
všetkých národností, všetkých kmeňov rasy,
ako dáki kupci u svetovej kasy,
potom rozídn sa ako vzdušné perie,
do neznámych údiť ťažký spleen ieh berie,
ty sám ideš krokom pomalým a krotkým,
tu-tam opieraš sa o železný plot, kým
za ním starý palác, kamenný už veky
drieme v svojej sláve, jeho mocné drieky
kryjú svojich bohov, korí sa im krajan,
César Július, či Vespazian, Trajan
stoja nepohnute s vínom a so slávou,
nebo zardieva sa nad vestálkou plavou,
usmieva sa Nero, básnik, jeho božstvo,
otrokov a sluhov palatínskych množstvo,
krása patriciek — všetko to ňu mámi
a kým kročíš ďalej, príde ktosi známy,
sprevádza ňu mlčky, nepovie ti meno,
potom tiško sadne noc na Via Reno,
tam sa nájdeš v hlúčku, detva opustená,
ako list vo vzduchu, ako vták bez mena.

RUDOLF DILONG.

SIXTH'S CENTURY'S SANCTITY IN ROME.

Elapsed, with the triumph of the Church, the purple Age of the Martyrs, the holiness writes now a new chapter — also a brilliant one indeed — in the history of Christian Rome.

After the heroism and the personal consecration of the human lives — a living hosts of sacrifice for the proclamation and the defence of the Gospel — the Church has now the Saints who proclaim the Truth with their living apostolate. With Pascal, we may say that these Roman Saints — Martyrs as well as Confessors of the Faith — are always glorious: they have, both, the same empire, the same splendour, the same victory in the spiritual Realm.

Three are, in this Century, the lines of Roman Sanctity: the personal holiness of private people whose lives are buried, with Christ, in God; the visible, militant and active holiness of some Benedictine heroes and, finally, the continuous fulgor of the Pontifical virtue shining out the personalities of the Successors of St. Peter.

St. Benedict, the Patriarch of the Western Monks, is a glory of the christian Rome.

Although born at Norcia, in Central Italy, he was a flower of the noble Roman family of the Anicii, and the Order founded by him marked in some sense a landmark in the history of religious life in Europe. From Rome were also derived some of his best followers who made glorious the Eternal City in this VI Century.

Three Saints we mention here. Gregory Great (504-604), the most commanding figure in the world history of this Age. He saved Rome from oppression by the Lombards. His loving kindness for the poor whom he delighted in ministering to with his own hands, has remained proverbial. His Letters, Homelies, Exegetical and Ascetical works, take up several folio volumes.

Another Roman, St. Augustine — the English people calls him of Canterbury, whose Seat indeed he was the first Archbishop — shares with St. Gregory the Great the title of « Apostle of English », for this Pope in 597 sent him, with band of 40 monks from the roman Monastery of St. Andrew, where Augustine was then the Prior, to begin a new mission in England. This Augustine founded the Abbey-Church of Canterbury.

A Roman too was St. Placidus, a youthful disciple of St. Benedict who sent him, with several monks, to found a Monastery in Sicily. Here the pirates — Vandals or Northmen — barbarously murdered all the group.

St. Gregory the Great mention him in his Dialogues, as well as he mentions all the other Roman Saints of this same time. From him — as by the most credited agiographer — we shall reconstruct the history of the holy people who now sanctified the « Urbe ».

Firstly, he mention three devout maidens — Romula, Redempta and Herundo — personally known in Rome by St. Gregory, and whose edifying life of self denial he made the text of his extant Sermons.

Another Roman maiden, St. Tharsilla (Dec. 24), this Pope mentions too. He was well acquainted with her, she being her aunt. With her sister, St. Aemiliana, she lived a life of prayer and good works in Rome till her death, which happened about 581, some years before the accession of her nephew to the Pontifical Throne.

The same Gregory, in one of his « Homelies » describes a scene from the life of St. Servulus (Dec. 23), a very poor Roman Christian whom, it seems, this Pope may have known. This holy man, paralysed all his life long, passed his days in prayer, in the porch of the Church of St. Clement, in Rome. When the hour of his death arrived, he bade those surrounding him to cease from their chant of Psalms, as he already heard their words taken up by the Angels in Heaven.

Also by St. Gregory we hear about the widow St. Galla (Oct. 5), whose devotion is still very popular in Rome. This saintly widow was daughter of Symmachus, the younger. Widow in early life, she — out of devotion to the Apostles — choose a small cottage, on the Vatican Hill, for her dwelling. She reduced her body by the austerities to a mere skeleton.

Saints among the Popes, in this VI Century, beside St. Gregory I (590-604), were:

St. Boniface IV (608-615). He regulated the Ecclesiastic Affairs and the Celtic Rites already in use in England.

St. Deusdedit (615-618), was an hero of charity in a pestilence. He is also credited to have been the first Pope to append to his Decreed the leaden Seals, or Bullae, from which the word Bull, describing them, has been derived.

St. Martin I (649-653), in the defence of the deposit of the Faith — against the Monotheilite heretics — underwent many yers of living martyrdom.

St. Eugenius I — the Patron Saint of the living Pope — ruled the Church (from 654 to 657). His great characteristic was the care of the poor, maintaining that the revenues of the Church were their patrimony. He was buried in St. Peter's.

Other Saint Popes were St. Vitalian (657-672). He is credited with the regularization of the Roman Church chant.

St. Agatho (671-681), is called « Thaumaturgus » for his miracles. Under him was held at Constantinople the IV Ecumenical Council (680).

St. Leo II, « the Father of the Poor », reformed the Gregorian Chant and composed liturgical hymns.

St. Benedict II (683-685). For him, Imperial approval was no longer sought at the Election of a Pope.

St. Sergius I (687-701), is the Pope who rejected the false Synod of 691, called « Trullanum ». He sent SS. Chilian and Willibrord as missionaries to the heathens of Germany, and also to him is attributed the introduction of the Agnus Dei into the Canon at the Mass.

PETER C. CHIMINELLI

SV. ROKY XV. A XVI. STOROČIA

I keď tretí Sv. rok nezapísal sa do dejín takou veľkou slávou, ako dva predchádzajúce, jednako prispel veľmi na obnovenie kresťanského ducha pokoja najmä v samotnom Ríme, kde bolo obdobie, ktoré ho predchádzalo veľmi nepokojné a plné neistoty a neporiadkov.

Sto rokov od vyhlásenia prvého Svätého roku, t. j. roku 1400 oslavoval sa IV. Sv. rok. Od tretieho Sv. roku uplynulo síce ešte iba desať rokov, lež pápež Bonifác IX. nechcel porušiť starú tradíciu Jubilea na prielome storočí a hoci nebol štvrtý Sv. rok vyhlásený zvláštnou bullou, jednako boli povolené všetky obvyklé milosti a odpustky. Všeobecne neočakával sa veľký úspech a to jednak preto, že predchádzajúci tretí Sv. rok bol veriacim ešte v živej pamäti a jednak preto, lebo cesty do Ríma boli plné nebezpečenstva. V mnohých krajinách Európy zúrilo mor, odľahlé miesta boli zamorené zbojníkymi bandami, ktoré pútnikov bezohľadne okrádali a v samotnom Ríme vládli ťažké neporiadky, ktoré len zvyšovali pocit všeobecnej neistoty. Napriek tomu prišlo však do Ríma mnoho pútnikov najmä z Francúzska, kde avignonský protipápež Benedikt XIII. síce ešte žil, ale veriaci sa húfne navracali k pápežovi rímskemu.

Zvláštnosťou štvrtého Sv. roku okrem iného boli aj spoločnosti takzvaných bielych kajúcnikov, nazvaných tak, lebo nosili biele kapucne a na šate mali veľký červený kríž. Putovali do Ríma vo veľkých skupinách, nesúc na pleciah ťažké drevené kríže a šľahajúc sa bičami a reťazami často až do krvi. Za spevu nábožných piesní tiahli sa ich sprievody z najďalších končín severného Talianska až do Ríma, vzbudzujúc všade veľké dojatie. Veronikin ručník i počas štvrtého Sv. roku bol najcudovnejšou relikviou a odohraly sa pred ním mnohé neopísateľné scény zbožnosti.

Kvôli úplnosti zaznačujeme, že počas tohto Sv. roku prišiel do Ríma hľadať odpustenie český kráľ Václav IV., ktorý sa veľmi ťažko previnil tým, že dal zabiť nábožného kňaza Jána Nepomuckého, mučeníka a svätca.

Piaty Sv. rok oslavoval sa r. 1423. Bolo to po zozhodnutí, že Sv. roky na počesť Kristovho veku budú každých 33 rokov. Pri tejto príležitosti počítali sa roky od tretieho Sv. roku (1390), lebo štvrtý Sv. rok (1400) pokladal sa za Jubileum na konci storočia. Celkove možno povedať, že tento Sv. rok nemal ani zďaleka taký úspech, ako predchádzajúce, i keď sa pápež Martin V. akokoľvek usiloval premôcť nekonečné ťažkosti, ktoré sa stavali pútnikom do cesty. Casy však neboli vhodné. Nákazlivé choroby žaly na tisíce svoje obete a vojny, ktoré zúrily v Taliansku, Francúzsku a v Nemecku znemožňovali príchod pútnikov. Keby nebolo záznamov v pápežských archívoch o tom, že piaty Sv. rok sa naozaj r. 1423 konal, ľahko by sa bol ujal názor niektorých dejepiscov, ktorí ho popierali, keďže v živote prakticky skoro nezanechal ozveny.

Naproti tomu sa hovorí, že počas šiesteho Sv. roku, ktorý sa oslavoval r. 1450, pútnici boli takí početní, ako krdle vtákov. Chiminelli vo svojich Dejinách Svätých rokov cituje očitého svedka, ktorý hovorí, že ulice Ríma sa hemžily takým množstvom ľudu, až sa zdalo, akoby boli veľkým mraveniskom. Pápežom bol počas tohto roku Mikuláš V., ktorý dal všetkým pútnikom najkrajší príklad kajúcnosti, keď navzdor svojmu slabému zdraviu bosý vykonal všetky predpísané púte do hlavných rímskych bazilik tak, ako ktorýkoľvek kajúci pútnik, túžiaci po odpustení hriechov. Aby sme si mohli urobiť bližšiu predstavu o tom, aké preplnené bolo mesto, stačí spomenúť, že na svätoanjelskom moste zahynulo okolo 200 ľudí, ktorých zčasti zadusil obrovský dav, ktorý sa po moste predieral a zčasti sa utopili v Tibere, prepadnúc ponad zábradlie mosta. Aby sa zabránilo ďalším nešťastiam, pápež dal uvoľniť okolie mostu od zbytočných stavieb. Za nešťastné obete boli slúžené omše a postavené dve kaplnky na ich pamiatku. Z iných nešťastí treba spomenúť morovú nákazu, ktorú priniesli so sebou pútnici z Milána. Toto všetko nezabránilo však tisícom a tisícom veriacich ubierať sa k Večnému Mestu, kde pekári dňom nocou pracovali, aby bolo možné nasýtiť zástupy a v hospodách nebolo možné nájsť miesta. Medzi pútnikmi okrem vysokých svetských osobností boli aj štyria, ktorých neskoršie Cirkev vyhlásila za svätých. Boli to Ján z Marky, Ján Kapistrán, Peter Regalato a Diego z Alcalá. Počas Sv. roku bol však za svätého vyhlásený Sv. Bernard zo Sieny.

Z mnohých darov, ktoré dostala Cirkev počas šiesteho Sv. roku dal pápež vybudovať mnoho nádherných chrámov, ktoré sú ešte i dnes pýchou cirkevného umenia. Veľké sumy venoval pápež aj na knihy, ktoré skupoval všade, kde len mohol a je jeho zásluhou, že sa takto pre kultúru

Čítanie pápežskej bully v predsieni chrámu Sv. Petra.

zachovali mnohé grécke a latinské spisy, ktoré by boli inak iste skazu vzaly.

Zakončenie šiesteho Sv. roku bolo trochu narušené veľkou povodňou. Rieka Tibera sa tak rozvodnila, že zaplavila aj veľký kus mesta a prístup k bazilike svätopavolskej bol možný iba na čln.

Na pamiatku tohto Sv. roku dal pápež raziť zlaté mince v hodnote troch dukátov, ktoré mali na jednej strane svätopeterské kľúče so znakom Mikuláša V., kým na druhej strane podobizne apoštolov Sv. Petra a Pavla.

Krátkosť ľudského života bola znova hlavným dôvodom, keď pápež Pavol II. roku 1470 rozhodol, že Sv. roky budú sa konať každých 25 rokov. Okrem toho tento pápež ustanovil trvanie Sv. roku tak, že sa začínal slávnostným otvorením na Vianoce a trval až do Vianoc nasledujúceho roku, keď bol zasa slávnostným spôsobom zakľúčený. Lež Pavol II. sa nedožil, aby mohol svoje reformy uskutočniť a roku 1475, keď sa oslavoval siedmy Sv. rok, bol už na Petrovej stolici pápež Sixtus IV. Od roku 1475 až do dnešných dní sa už 25 ročné obdobie Svätých rokov nemenilo. Pre rozličné nepokoje vo svete sa síce behom storočí niektoré Sv. roky v XIX. storočí nekonali, ale v podstate sa poriadok, stanovený Pavlom II. a potvrdený Sixtom IV., nenarušil. Načim spomenúť, že siedmym Sv. rokom počnúc, stále častejšie a častejšie sa používalo pomenovanie Svätý rok, kým pri predchádzajúcich dávala sa prednosť pomenovaniu Jubileum alebo Jubilejný rok.

I keď počas siedmeho Sv. roku nedošlo do Ríma toľko pútnikov ako roku 1450, jednako na cirkevné ciele sa nasbieralo veľmi mnoho milodarov, z ktorých pápež štedro podporoval vedy a umenia. V Ríme dal zrúcať staré a škaredé domy, na ktorých mieste vystavil nové budovy a tak prispel veľmi na úpravu a okrasu Večného Mesta. Keďže pred zakončením Sv. roku rieka Tibera sa veľmi rozvodnila a po povodni nasledovali chytľavé nemoci, ktoré zabráňovali pútnikom prístup do Ríma, pápež povolil, aby bol účastný odpustkov a milostí aj ten, kto kajúcne vykoná predpísané púte do chrámov Sv. Petronia, Sv. Antona, Sv. Petra a Sv. Františka v severotalianskom meste Bologna. Ba národom, ktoré viedly obranný boj proti tureckej invázii, povolil milosti a odpustky Sv. roku bez záväzku putovať do Ríma.

Keď sa blížil rok 1500, pápež Alexander VI. pochádzajúci z radu Borgia, ktorý práve sedel na svätopeterskom tróne rozhodol, aby sa ôsmy Sv. rok oslavoval s výnimočnou slávnosťou. Bulla o tomto Sv. roku bola po prvý raz ohlásená už na Zelený štvrtok dňa 28. marca 1499 a za prítomnosti samotného pápeža prečítal ju s ozdobeného balkóna svätopeterskej baziliky Monsignor Gambara. Pápežovi veľmi záležalo na nádhere obradov, a preto ešte pred začiatkom ôsmeho Sv. roku rozhodol, že zavedie otváranie Svätej brány, spojené so zvláštnymi modlitbami a obradmi. Ráno dňa 24. decembra s veľkým sprievodom pápežského dvora sišiel Alexander VI. na Svätopeterské námestie, kde už bolo pripravené nádherne vyzdobené lešenie. Pápež

bol oblečený do vzácneho červeného pluválu, na hlavu mal veľpastiersku mitru. Dvaja vysokí preláti, stojaci vedľa neho pri tróne, prečítali znova text bully o nastávajúcom Sv. roku, ktorá bola napísaná v reči latinskej a v reči ľudu. Konečne bolo oznámené, že odpoludnia sa slávnostne otvorí Svätá brána.

Podvečer, sprevádzaný kardinálmi a prelátmi vyšiel znova pápež z Apoštolského paláca až do chrámovej predsiene, kde už bolo všetko pripravené na otvorenie zamurovanej Sv. brány, ktorá podľa rozhodnutia pápežovho mala byť s výnimkou Sv. roku stále zatvorená. Príjdúc pred bránu a odbaviac všetky stanovené modlitby a obrady, pápež vzal do rúk kladivo a udrúc tri razy na tehly, ktoré padly na zem, urobil prvý otvor v bráne. Zvyšok múru zbúrali potom prítomní murári a pápež, vezmúc do rúk zažatú sviecu, pokľakol na prahu brány, aby po vykonaní modlitby prvý ňou vkročil do baziliky. V tom istom čase kardináli a arcibiskupi — legáti otvárali podobným spôsobom Sväte brány na bazilikách Sv. Pavla, Sv. Jána v Lateráne a Panny Marie Veľkej. Na rímskych vežiach medzitým zvučali všetky zvony, aby tak zvestovali celému svetu, že rok smierenia sa s Bohom a odpustenia hriechov je započatý. Svätá brána sa už počas celého Svätého roku nezatvárala a veriaci mohli do svätopeterského chrámu i iných bazilik vojsť v ktorúkoľvek hodinu dennú i nočnú najmä v dňoch, keď bola na všeobecnú úctu vyložená šatka Veroniky a chrám nevládal pojať obrovský nával veriacich, ktorý nepretržite prúdil. Ako píše kronikár tých čias, len na Veľkú noc došlo do chrámu Sv. Petra na poklonu k hrobu Kniežata Apoštolov vyše 200.000 pútnikov.

Zaujímavá príhoda sa stala v deň Sv. Petra, keď pápeža zasypaly v jeho byte trosky spadnutej povaly a kým všetci prítomní v hrôze mysleli, že je mŕtvy, Alexander VI. vyšiel zpod hromady trámov iba s ľahkými odreninkami.

Zo slávnych ľudí, ktorí vykonali púť do Ríma počas ôsmeho Sv. roku, načim spomenúť aspoň chýrečného hvezdára Mikuláša Koperníka.

Aj počas tohto Sv. roku nasbierali sa na cirkevné ciele veľké sumy peňazí, ktoré sa ešte rozmnožili prvým zlatom, dovezeným z novobjavenej zeme — Ameriky. Týmto zlatom bola vyzdobená povala baziliky Panny Marie Veľkej, opravená vatikánska bazilika i paláce, ako aj Anjelsky hrad. Na pamiatku ôsmeho Sv. roku bol razený peniaz, ktorý má na jednej strane podobizeň Alexandra VI. a na druhej obrad zatvárania Sv. brány.

Slávnostné bolo otváranie Svätej brány, ktorým začínal IX. Sv. rok, ktorý pripadal na rok 1425. Pápež Klement VII., pochádzajúci zo starodávneho florentského rodu Medici, udrúc na tehly po tri razy krásne vyzdobeným zlatým kladivkom, ktorého rúčka bola obtiahnutá jemným zamatom, modlitby a spevy žalmov zaplnily priestranstvá vatikánskej baziliky, lež napriek tejto slávnostnej nálade bolo v pápežovom srdci mnoho smútku. Nemecko, veľká časť Svajčiarska, Švédsko, Dánsko a iné štáty boli už zaplavené protestantizmom.

ZIVOT SV. BRIGITY ŠVÉDSKEJ

Sú v Ríme mnohé ulice, mnohé námestia, ktoré sa od storočí nezmenili a vek, ktorý zväčšuje ich poetický pôvab a ušľachtilú dôstojnosť, nijako im neuberá na kráse. Paláce a chrámy poznačené sú tvorivým dotykom veľkých umelcov, ktorých rozlet nebol hamovaný ani skupánstvom úzkoprsých držgrošov, ani dýchavičnými požiadavkami dnešných ľudí, čo nemajú viac odvahy postaviť svoje dielo do časových priestorov, ktoré by bolo smiešne merať na roky a desaťročia, lebo ich jedinou dôstojnou mierou sú storočia. Jedna z takýchto rímskych štvrtí rozprestiera sa na ľavom brehu Tibery medzi mostami Viktora Emanuela a Garibaldiho. Jej hlavnou tepnou je Via Giulia a srdcom Piazza Farnese. Niet v tejto štvrti veľkomestského ruchu, nenájdeme v nej neónových reklám, ani luxusných výkladov, ktoré by ponúkali celej ulici vnútorné bohatstvo. Tu je ulica oddelená od palácov ťažkými budovými bránami a hustými železnými mrežami na obkladoch prízemí. A to sú bariery, ktoré je veľmi ťažko prekonať, lebo tak, ako paláce okrem svojho prísného dôstojného zovňajšku nič nedávajú ulici, žiarlivo sa strežú prijatť akýkoľvek vplyv ulice na svoj vnútorný život. Len chrámy sú otvorené a ponúkajú každému bez rozdielu svoj útulok, plný nadzemského pokoja.

Len málo vecí sa zmenilo v tejto rímskej štvrti za posledných 600 rokov. A keď sa aj zmenilo, ktože by to teraz rozoznal, veď aj ponad najnovšie paláce preleteli už storočia? No, i keď vonkajší rámec ostal nezmenený, len ťažko by sme si vedeli predstaviť ten obraz, ktorý poskytovala malá skupinka švédskych pútnikov, ktorí sem došli v pamätný rok 1349. Veď ktože by si ich bol všimol v takom návale, aký sa vtedy hemžil vo Večnom Meste? Pápež Klement VI. vydal totiž bulu, podľa ktorej sa mal po uplynutí 50 rokov od prvého oslavovať druhý Svätý rok. Nuž hrnuli sa pútnici zo všetkých kútov Európy, aby padli na zem pri hrobách apoštolských kniežat a kajúcnosťou získali si odpustky a iné milosti, ktoré pápež udelil na tento čas. Hlas bully ako otcovské pozvanie zašiel až na ďaleký sever do Švédska, kde v samote kláštora Alvastra žila svätým životom vdova Brigita, pochodiaca zo starej šľachtickej rodiny, spriaznenej pokrvne s panovníckym rodom. Vyhlásenie druhého Sv. roku bola vlastne len príležitosť na uskutočnenie tej púte, ktorá bola jej najvrúcnejšou túžbou od včasnej mladosti a ktorá mala korunovať púte, čo i so svojim nebohým mužom Ulfom vykonala do francúzskych a mnohých baltických svätých. Neodolateľne tiahol ju Rím, Večné Mesto, ktorého ulice vydláždené sú zlatom a sfarbené červenou krvou mučeníkov za Krista, ktorého Brigita milovala viac ako svoj život. Lež okrem túžby po obsiahnutí milostí niesla ju do Ríma aj iná túžba, iné poslanie, ktoré jej bolo vo vytržení sverené od samého Spasiteľa: Sľa do Ríma, aby venovala všetky svoje sily, celý svoj dôvtip a všetky svoje nadprirodzené schopnosti, ktoré jej boli dané Bohom do práce za návrat Námestníka Kristovho do Večného Mesta. V tých časoch totiž už od rokov nachodilo sa pápežské sídlo v juhofrancúzskom meste Avignone a rímske svätyne počas neprítomnosti Najvyššieho kňaza pustly. Na srdci jej ležalo aj potvrdenie regule, ktorú v nadzemskej inšpirácii zostavila a podľa ktorej mali svoj kláštorň život správať sestry rádu Svätého Spasiteľa, založeného ňou samou v ďalekej vlasti. Bolo to veľa úloh a všetky ťažké. Len obdiv vzbudzuje toto podujatie životom skúšanej svätej vdovy a matky, blížiaccej sa už k päťdesiatke. Lež pramene, z ktorých ona čerpala sily, boli nadzemské a čo môže byť ťažké pre toho, kto vie, že koná svoje poslanie v službe Najvyššieho? Preto Brigita nepochybovala, keď sa na cestu vyberala a jej viera bola na najpevnejšiu istotu zmenená, keď kľaciac nad hrobom Sv. Petra vo vytržení počula hlas kniežata Apoštolov, ktorý ju uistil, že na

Meniny Sv. Otca. Dňa 2. júna, v deň Sv. Eugena I. pápeža, Sv. Otec Pius XII. rodným menom Eugen Pacelli mal meniny. Na rozdiel od iných rokov, neoslavoval sa tento deň vo Vatikáne nijakým zvláštnym spôsobom. Po sv. omši, ktorú slúžil pápež vo svojej súkromnej kaplnke, odišiel do pracovne, kde udelil niekoľko súkromných audiencií. Posvätný kardinálsky sbor, ktorý po iné roky prichodil a bol slávnostne Sv. Otcom prijatý, vyslovil tohto roku svoje blahoželanie písomne a práve tak urobili aj členovia Diplomatického sboru pri Sv. Stolicí.

Svätorečenie Marie Jozefíny Rosello. V nedeľu dňa 12. júna bolo vo svätopeterskej bazilike svätorečenie blahoslavenej Marie Jozefíny Rosello, zakladateľky Ustavu Dcéry Panny Marie Milosrdnej. Na slávnostnom obrade zúčastnilo sa mnoho veriacich nielen z Talianska, ale aj z iných krajín.

Birmovka vo Vatikáne. Na Božie Telo bola vo vatikánskom Apoštolskom paláci tradičná birmovka detí diplomatických zástupcov pri Sv. Stolicí. Vysluchoval ju sám Sv. Otec. Po birmovke slúžil Sv. Otec omšu, počas ktorej tak birmovanci, ako aj ich rodičia a birmovní rodičia pristúpili k stolu Pánovmu.

Smútok v Posv. kardinálskom sbore. Dňa 30. mája odobral sa neočakávane na večnosť parížsky arcibiskup J. E. kardinál Suhard. Zosnulý cirkevný hodnostár patrila medzi najvýraznejšie osobnosti katolíckeho života a jeho zásluhou zrodilo sa hnutie moderného apoštolátu, postaveného na duchovno-sociálnom základe. Kardinál Suhard bol veľkým priateľom Slovákov a dňa 3. septembra 1948 prijal v Paríži slovenských študentov, ku ktorým sa prihovril teplými slovami. Dňa 15. júna bola za neho odslúžená sv. omša vo francúzskom národnom kostole Sv. Ľudovíta v Ríme.

Sviatok Apoštolských kniežat. Dňa 29. júna na deň Sv. Apoštolov Petra a Pavla oblieka sa vatikánska bazilika do

slávnostného rúcha. Starodávna bronzová socha Sv. Petra priodeje sa pápežským rúchom, ktoré je bohato vyzdobené. V predvečer sviatku prišiel do baziliky Sv. Otec, ktorý sostúpil k hrobu Sv. Petra, kde sotrvál zahrúžený v dlhej modlitbe.

Odsúdenie tzv. « Katolíckej akcie » v Česko-Slovensku. Dňa 20. júna t.r. vydala Najvyššia posv. kongregácia Sv. Úradu dekrét, ktorým sa odsudzuje nedávno založená « Katolícka akcia » v Česko-Slovensku. Týmto dekrétom sa v mene autority rímskeho pápeža táto « Katolícka akcia » zavrhuje a odsudzuje ako rozkolná, ktorá sa katolíckou nazýva neprávom. Dekrét ďalej vyhlasuje všetkých kňazov a laikov, ktorí do nej pristúpili vedome a dobrovoľne, menovite však jej pôvodcov a podnecovateľov za rozkolníkov a odpadlíkov od viery. Dekrét bol v plnom znení uverejnený vo vatikánskom úradnom denníku « Osservatore Romano » spolu s komentárom, ktorý napísal teologický poradca Sv. Otca vdp. Marian Cordovani O.P. V komentári sa hovorí, že táto komunistická « Katolícka akcia » je nielen urážkou viery katolíckeho národa, ale aj urážkou rozumu a ľudského svedomia.

Slovenské primície v Ríme. V nedeľu dňa 10. júla boli v rímskom kostole Sv. Andreja pri Quirínale primície dvoch slovenských novokňazov zo Spoločnosti Ježišovej. Po prvý raz pristúpili k oltáru Pána dp. František Budovič, S.J., pochodiaci z Holiča a dp. Vladimír Satura, S.J., ktorý je rodákom z Jablonca pri Trnave. Na primiciách boli prítomní okrem spolubratov z rehole aj početní príslušníci slovenskej rímskej kolonie. Primicianti za všeobecného dojatia udelili prítomným svoje novokňazské požehnanie.

Stúdijný týždeň Pápežskej Akadémie vied. Pápežská Akadémia vied usporiadala vo svojom vatikánskom sídle « Stúdijný týždeň », ktorý sa konal začiatkom júna a zúčastnili sa na ňom početní vedeckí pracovníci. Rokovalo sa o biologickom probléme rakoviny.

vlastné oči uvidí, ako rímsky ľud oslávi príchod pápeža do Večného Mesta.

No, druhý Sv. rok uplynul bez prítomnosti Petrovho Nástupcu v Ríme. Brigita ho strávila v modlitbách a vytrženiach, ktoré pretvárala skutkami milosrdenstva, starajúc sa najmä o pútnikov, prichádzajúcich do Ríma z ďalekého severu. So svojou dcérou Katarínou a ostatnými členmi malej družiny zaobstarávala pútnikom nocľah, stravu a obšívala im odev, ošumelý na dlhej ceste v rozličných nepohodách. Mnohí z týchto pútnikov vrátili sa zasa do rodnej zeme, lež Brigita ostala v Ríme. Večné Mesto stalo sa jej druhou vlasťou a s výnimkou niekoľkých pútnických ciest po strednom a južnom Taliansku a dlhej púte do Svätej zeme, ktorú vykonala na sklonku života, ostala v Ríme až do smrti. Jej vonkajší život bol jednoduchý, skromný a plynul medzi chrámami a malíčkym bytom na námestí Farnese, kde žila utiahnuto aj s dcérou Katarínou u istež vdovy. Lež aký skromný bol jej život telesný, taký veľkolepý, oslepivo nádherný a bohatý bol jej vnútorný duševný život. Vo videniach a vytrženiach strácala sa zo zemskej malosti do nebeských priestorov, kde sa shovárala so svojim nebeským Zeníchom Kristom, s jeho Matkou a Svätými. V celej stredovekej mystickej literatúre by sme len ťažko hľadali toľkú duchovnú krásu a nadzemské bohatstvo, aká žiari z kníh, ktoré ona o svojich videniach a rozhovoroch s Kristom a Svätými napísala. Ci sa teda možno čudovať, že v tejto žiare duchovnej nádhery mnoho z jej telesného života sa stráca?. A čo môžeme sledovať s určitosťou, sú vlastne iba jej púte do svätýn, od jedného milostivého miesta k druhému, lebo z každej primáša do svojej duchovnej kytice svieži kvet mystickej múdrosti a poézie. V Assisi upadá do vytrženia nad hrobom Sv. Františka, navštívi hrob Sv. Tomáša Apoštola v Ortone, na Monte Gargano vzdá úctu Archanielovi Michalovi, do Bari ju tiahnu relikvie Sv. Mikuláša, odkiaľ ju pútnická horlivosť prenáša do Neapolu, aby po malej prestávke doplnila okružnú púť návštevou hrobu Sv. Mateja Evanjelistu v Salerne a baziliku Sv. Andreja Apoštola v Amalfi Medzitým roku 1367 naplnila sa jej veľká túžba a videla, ako pápež Urban V. slávnostne vtiahol do Ríma. A hoci to ešte nebol definitívny návrat pápežov z Avignonu do Ríma, lebo aj samotný Urban V. sa do Francúzska znova navrátil, jednako bol to už prísľub tejto veľkej udalosti. Brigita ju však nedožila. Jej dni sa blížili ku koncu, a preto so zbytkom posledných síl vydá sa roku 1372 na púť do Svätej Zeme, kde navštívi Svätý Hrob, Betlehem, Kalváriu a iné posvätné miesta, na ktorých má znova videnia a vo vytržení prežíva život Spasiteľa od Narodenia až po Ukrižovanie. Nadzemskou krásou dýchajú stránkv, na ktorých sú tieto zjavenia opísané. Po návrate do Ríma dňa 23. júla roku 1373 tíško zomrela vo svojej izbe na Piazza Farnese. Dcéra Sv. Katarína, ktorá ju verne sprevádzala po celý život, vyprevadila jej telo aj do rodného Svédsku, ako si to svätá nebohá želala.

Na rohu Piazza Farnese, hneď vedľa domu, v ktorom Sv. Brigita Svédsku bývala, vystavil Bramante krásny kostolík. Jeho mystické šero napájané je blízkosťou miest, kde veľká Svätá zo severu strávila toľkú časť života.

Ozaj, ako keby sa za tých šesť storočí nič nebolo zmenilo. Ťažká dubová brána aj dnes oddeľuje od námestia dom, kde Sv. Brigita bývala. Hlas zvonca, ktorým sa prichodzí oznamuje, preniká pred bránu len tlmene a nečujné sú kroky mníšky, ktorá vám príde otvoriť. Lež vo chvíli, keď prekročíte prah tohto domu, ovanie vás čaro tej srdečnej láskavosti, ktorú vedľa okolo seba šíri iba bytosť, odovzdaná do služby ducha a lásky. A keď človek vystúpi na poschodie, aby v izbe, kde Sv. Brigita žila i umrela, pokľakol a v modlitbe ju poprosil o prímluvu u Najvyššieho, ku ktorému už na zemi bola tak blízko, pocíti celé čaro tejto veľkej dcéry severu, tohto vzácneho nástroja božej vôle. Tu, na tomto mieste chce by so Sv. Brigitou zvolať: Pane, len Tvoja vôľa je mojím želaním.

J. Okál

HLAS SV. OTCA

IBA NÁVRAT K BOHU ZAGHRANI L'UDSTVO

Bulla Pápeža Pia XII. o Sv. roku 1950

Cieľom veľkého jubilea, ktoré sa bude sláviť na budúci rok vo Večnom Meste, je nielen priviesť kresťanov, aby sa očistili od hriechov a napravili svoj život, ale sa aj usilovali nadobudnúť

si čnosť a snahu po svätom živote podľa slov Písma svätého: « Posväcujte sa a buďte svätí, lebo ja som Pán Boh váš ». (Lev 10, 7. Petr 1, 16). Z toho jasne vidieť, aký veľký duchovný ošoh majú kresťania katolíci z tejto pradávnej ustanovizne oslavovať jubilejné roky v Ríme. Ak ľudia ozaj počúvnu hlas Cirkvi, ak sa odvrátia od pomínutelných vecí zemských a obrátia sa k nehmýnúcim nebeským a ak sa celkom obnovia, možno mať nádej, že toto obnovenie aj ostane nielen u jednotlivcov, ale i kresťanské mravy sa obnovia podľa prikázaní božích a v kresťanskom duchu. Keď správny spôsob života zude hýbať myšliami jednotlivcov a ich účinne spravovať, tak nová sila a impulz budú viesť celú ľudskú spoločnosť a ju aj privedú k lepšiemu i šťastnejšiemu všeobecnému poriadku. Práve v dnešných dňoch viac ako inokedy je potrebné všetko obnoviť pravdou a mocou Evanjelia. Ľudské úsilia, hoci by aj boli chvályhodné a vedené správnymi názormi, jednako nie sú schopné previesť takúto obnovu. Jedine pravé náboženstvo, majúce svoj pôvod v nadprirodzenej milosti božej, sa môže podujat na túto veľkú úlohu a s pričinením všetkých veriacich ju môže priviesť k blahodarnému výsledku.

Preto dôrazne žiadame, aby na celom svete biskupi so svojím duchovenstvom náležite poučili veriacich o všetkom, čo sa týka budúceho veľkého jubilea. Nech ich povzbudia, aby mali na ňom čím hojnejšiu účasť, či už budú môcť prísť do Ríma alebo ostanú doma. Veriaci nech vznášajú k Bohu vrúčne modlitby, zväčšia počet skutkov pokánia a milosrdenstva, nech konajú aj ostatné dobré skutky, o ktorých sme sa už zmienili pri inej vhodnej príležitosti, aby sa dosiahli predsavzatia, ktoré máme ohľadom Svätého roku.

Už teraz vidiac v mysli bohaté a spasiteľné ovocie, ktoré vyprosujeme pokornou modlitbou od Božského Vykupiteľa, kráčajúc po stopách svojich predchodcov rímskych pápežov a na radu svojich ctihodných bratov, kardinálov svätej rímskej Cirkvi, v mene Všemohúceho Boha, Svätých Apoštolov Petra a Pavla i vo svojom mene na spásu duší a na rozvoj katolíckej Cirkvi touto listinou oznamujeme a vyhlasujeme všeobecné a veľké Jubileum v meste Ríme, ktoré sa začne na Božie narodenie roku 1949 a končí sa na Božie

narodenie r 1950. Chceme, aby toto Naše rozhodnutie bolo oznámené a rozhlásené.

Počas tohto Milostivého roku všetkým kresťanom obojeho pohlavia, ktorí sa očistia od hriechov vo sviatosti pokánia, pristúpia ku svätému prijímaniu a v jednom alebo rozličných dňoch navštívia baziliky Sv. Jána v Lateráne, Sv. Pavla pri ceste do Ostie, Sv. Petra vo Vatikáne a baziliku Panny Marie Veľkej (Santa Maria Maggiore) na Eskvilínskom pahorku v akomkoľvek poradí a pomodlia sa tri razy Otčenáš, Zdravas a Sláva, okrem toho jeden Otčenáš, Zdravas, Sláva a Verím v každej bazilike na Naš úmysel. udeľujeme z milosrdenstva Božieho plnomocné odpustky a odpustenie trestu, ktorý by si mali odpykať za svoje hriechy.

Podmienky získania jubilejných plnomocných odpustkov zmierňujeme pre chorých a tých, ktorí v Ríme majú zákonitú prekážku, či ich už cestou zastihla nehoda alebo smrť, takže nemohli navštíviť všetky baziliky alebo ich ani nezačali navštevovať. Aj títo po očistení sa od hriechov a prijatí Sviatosti Oltárnej môžu byť účastní ju-

Prvá strana bully Pia XII., ktorou sa ohlasuje XXV. Sv. rok

bilejných odpustkov tak, ako kedy boli aj štyri spomenuté baziliky skutočne navštívili.

Okrem toho rozhodujeme, že tieto jubilejné odpustky môžu získať veriaci pre seba a pre mŕtvych toľko ráz, koľko ráz splnia ustálené podmienky.

Aký je všeobecný úmysel rímskych pápežov, milovaní synovia, to zaiste viete. Aký je náš osobitný úmysel ohľadom budúceho Sv. roku, s tým vás chceme bližšie oboznámiť.

Predovšetkým je potrebné od Boha prosiť, aby sa každý modlitbou a pokáním očistil od vlastných hriechov, tým sa pričínil o zlepšenie kresťanských mravov a upevnenie kresťanských čností, aby toto veľké jubileum šťastne pripravilo veľký návrat ľudstva ku Kristovi. Okrem toho načím od Boha pokorne prosiť, aby všetci nenaštrbenou myslou a účinnou vôľou zachovali vernosť, patriacu Božskému Vykupiteľovi a spoločnosti, ktorú založil. Prosť, aby si Sv. Cirkev vždy zachovala nenaštrbené a nenarušené práva proti úkladom, klamstvám a prenasledovaniu so strany nepriateľov, aby všetci tí, čo sú ešte vzdialení od katolíckej pravdy alebo zabúdili od pravej cesty, i tí, ktorí nenávidia a popierajú Boha, sú osvetení nebeským svetlom a zasiahnutí milosťou Božou, boli privedení k zachovávaniu príkazov Evanjelia. Prosť, aby sa čím skôr ustálil spravodlivý pokoj na celom svete, v prvom rade na svätých miestach v Palestíne; aby spoločenské vrstvy obyvateľstva odstránili všetku nenávisť a nesvornosť a vzájomne sa spojili sväzkom spravodlivosti a bratskej svornosti, aby trpiaci nedostatok dosiahli za svoju prácu toľko, že by mohli slušne vyžiť a zo štedrosti a lásky tých, čo majú viac, dostali potrebnú pomoc.

Nech sa konečne vráti tak túžobne žiadaný pokoj do srdca všetkých, do domáceho krbu, do jednotlivých národov a celej ľudskej spoločnosti. Nech tí, čo trpia prenasledovania pre spravodlivosť, si nadobudnú nepremožiteľnú udatnosť, ktorá ozdobovala Cirkev od samých začiatkov krvou mučeníkov. Utečenci, zajatci a odvlčení z vlastných domovov, nech sa čím skôr môžu navrátiť do svojej vlasti. Tí, ktorých trápi bolesť a úzkosť, nech sa potešia nebeskou potechou. Veselá mládež nech sa zaskvie cudnosťou a prekvitá kresťanskou čnosťou, dospelí a starší nech jej svietia príkladom. Konečne všetci nech sú účastní tej nebeskej milosti, ktorá je bezpečnou predzvesťou večnej blaženosti.

Už nepozostáva nič iného, milovaní synovia, iba vás otcovsky pozvať, aby ste čím viacerí prišli do Ríma počas Milostivého roku. Hovoríme do Ríma, lebo on je pre veriacich všetkých národov akoby druhou vlasťou, v ktorej môžu uctiť miesta, kde po mučeníckej smrti bolo pochované Knieža Apoštolov, kde sú katakomby, slávne chrámy, kde možno vidieť pomníky pradávnej viery a zbožnosti, uzrieť spoločného Otca, ktorý vás očakáva s otvoreným náručím a milujúcim srdcom.

Vieme, že cestovanie nebude všetkým výhodné a ľahké, najmä chudobným a zo vzdialených krajov. Keď ide o potreby tohto života, vynaloží sa mnoho úsilia, takže sa premôžu ťažkosti

každého druhu. Prečo by teda nebolo možné dúfať, že veľké zástupy veriacich z celého sveta nebudú šetriť nijaké námahy, nedajú sa zastrašiť nijakými nepohodliami a sídu sa do tohto vznešeného mesta vyprosiť si nebeské dary?

Avšak, milovaní synovia, takéto púte nemajú sa konať podľa príkladu tých, ktorí cestujú pre zábavu, ale so zbožným duchom, ako to už v dávnych dobách robievali kresťania každého stavu a národa, ktorí prekonali ťažké prekážky každého druhu, alebo putovali do Ríma pešo, aby slzami pokánia mohli smýť svoje hriechy, vyprosiť si od Boha odpustenie a pokoj. Túto niekdajšiu živú vieru a zápal božskej lásky vzbudzujte aj u iných, zväčšujte ich a vlievajte do nich. A tak s milosťou a pomocou Božou toto budúce veľké Jubileum prinesie hojné ovocie jednotlivcom a celej kresťanskej spoločnosti.

Aby sa o tejto našej listine všetci ľahšie dozvedeli, chceme, aby jej kópie, i tlačene, boli podpísané verejným notárom a opatrené pečatou cirkevného hodnostára a aby sa im prejavila tá istá viera, ktorá by sa dala tejto listine, kedy bola predstretá alebo ukázaná!

Nikto z ľudí nesmie túto listinu nášho rozhodnutia, oznámenia, dovolenia a vôle narušiť alebo opovážlivo odstrániť. Keby sa to však opovážil, nech vie, že svolá na seba hnev Všemohúceho Boha a Sv. Apoštolov Petra i Pavla.

Dané v Ríme u Sv. Petra dňa 26. mája 1949, v 11. roku Nášho pápežovania.

Pápež Pius XII.

Vatikán

Hrot halapartne ako zobák vtáka
nad Vatikánom do slnca sa máčal
a rudý chochol gardistovho čaka
až po zem slietol, keď som vôkol krácal.

Strážam som sveril biedu, zlosť i pýchu,
len bolesť, skrytú v kajúcnickom háve
som prepašoval ako jahňa tichú
do zlatej siene medzi svätých v sláve.

Hľadeli tvrdo s gobelínov na mňa,
meraví vekom, okružení zlatom,
ale ich prísnosť bola iba klamná —
v bolesti každý mohol mi byť bratom.

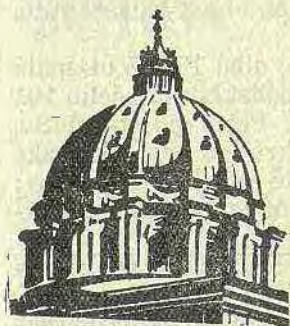
Potom On prišiel, Lahký, v bielom šate,
kráľovský sprievod bledol v jeho tóni —
matne sa lesklo zlato na šarláte,
čepele mečov, rubínové spony.

Na tvári ako na obetnom stole
v pokore kľačiac, bolesť som mu núkal,
Veľkňaz sa sklonil, sčítal moje bóle —
rytieri vzdychli, zlatý pancier pukal.

«Pre tvoju lásku požehnanie Naše,
nad mocou diabla nebo sa už zmráka», —
a jeho dlaní milostivé čaše
ramená niesly ako krídla vtáka.

Majúc sľub boží, že mi milú vráti,
prikryl som plášťom zahojené rany —
pomedzi stráže previedli ma svätí
až pred bronzové vatikánske brány.

Ján Okál.

Tvárou ku kupole.

Je krásna, keď ju slnce zapalaťuje tisíci-mi odbleskami, je krásna v zasmušilej nepriehľadnosti oblačného neba, je krásna, keď ju ožarujú prvé záblesky zory, je krásna, keď sa do nočných temnôt tyčí ako osamelý bezsenný obor. Dojmov, ktoré kupola vyvoláva, je nekonečné množstvo. Neveríte? Toto divadlo sa človeku nikdy nezunuje. Báseň krásy, pôvabnej a vzletnej veľkoleposti. Úžas veľkosti a velebnosti kupoly lepšie sa porozumie zďiaľky než zblízka. Zo Settebagni, vzdialených sedemnásť kilometrov od Ríma, alebo z Morlupe na Flaminiovej ceste, vzdialeného tridsať kilometrov, z Tivoli alebo z Castelli, z Monte Mario alebo z Janicula, z Vatikánskych záhrad, od Milvijského mosta alebo z ulice Via della Conciliazione. Je to celá stupnica výrazných pohľadov a rozličných pocitov; či sa už kupola dvíha ľahko, akoby odtienená od ďalekého obzoru, či už rastie v očiach, ktoré sa ju snažia zmerať zblízka, i keď bezvýsledne, či sa už javí ako obor nad Rímom, ležiacim jej pri nohách, či už tambur na svojich stĺpoch a oporných pilieroch ju povznáša k nebu sľaby obetu...

Monsignor sa rozhorlil. Deti sa naň uprene pozeraly.

— Co do originalnosti, geniálnosti a veľkoleposti, môžeme v istom smysle ku kupole porovnávať iba kolonádu, lebo i tuná, ako pri kupole, duch víťazí nad hmotou; ako ktosi správne poznamenal, obidve odzrkadľujú podstatu, jedinečnú veľkosť, jednotu, krásu a podivuhodný súhlas všeobecnej Cirkvi.

— Toľko stĺpov, čo nič nepodopierajú!

— Hej, aj toto je bežný dojem. Načo sú tie stĺpy. Je ich 284 a pilierov je 88. Všetko z travertínu. Podopierajú hrady, na ktorých je nadsťavba, ozdobená 96 sochami svätcov, ktorých je spolu so sochami nad chodbami, spájajúcimi ramená kolonád s chrámovou predsieňou spolu 140. Keď uvážime úžitkový cieľ, na ktorý bola kolonáda, čiže stĺpová chodba vybudovaná, t. j. chrániť veriacich, putujúcich k hrobu Apoštola Sv. Petra pred slncom a dažďom, je naozaj bezvýznamný v porovnaní s tým, čo táto stavba reprezentuje. Kolonáda v skutočnosti slúži na čosi oveľa vyššie: na hmotnú a umeleckú úpravu námestia Sv. Petra, aby ono bolo hodné veľkej baziliky; s duchovnej stránky na zveľadenie pojmu o všeobecnosti katolíckej Cirkvi. Ci vari nie je to tak? Keď v opätovnom úžase obdivujeme toto stavitel'ské dielo, zaiste nemyslíme, že bolo postavené na to, aby nás ono chránilo pred slncom a dažďom, lež skôr si predstavujeme obidve krídla stĺporadia ako dve veľikánske ramená, ktoré sa vystierajú v ústrety prichodiacim a po-volávajú ich na bohoslužbu nad hrobom prvého

pápeža. Toto stĺporadie je rozhodne najväčším stavitel'ským dielom Berniniho.

— Toho istého Berniniho, čo vytvoril oltárny baldachýn?

— Hej, toho istého. Na rozkaz Urbana VIII. A mal iba 26 rokov. Toho istého Berniniho, čo upravil Katedru Sv. Petra, ktorá je jedným z najdôvtipnejších výtvorov, aký si možno predstaviť. Ale aj tu bez rozhodnej vôle veľkého a prezieravého Veľkňaza Alexandra VII., ktorý bol milovníkom umenia a cirkevnej dôstojnosti, veľkým mecénom Ríma a hodným nástupcom Sixta V., Pavla V., Urbana VIII. a Inocenta X., nebolo by sa vytvorilo nič. Bez Júlia II. Michelangelo by nebol vymaľoval Sixtovu kaplnku, bez Alexandra VII. nemali by sme kolonádu, ktorá je najdôvtipnejším a najslávnejším vrcholným dielom stavitel'stva, vyznačujúcim sa obrovskou jednoduchosťou.

Ferko nevedľa rozumel z reči Monsignora, no i on bol strhnutý posunkami krásnej ruky, ktorá, biela a jemná, vyčnievala z rukáva, lemovaného červeným atlasom, takmer panovitým svetlom očí a teplým zvukom jeho hlasu.

Potom všetci štyria zamíkli a pozerali z otvoreného obloka na čaro svätopeterskej kupoly. Pri nej videli Apoštolský vatikánsky palác, ktorý ako obrovská krychľa družil sa k susednej bazilike.

— Vidíte, kde býva pápež? — opýtal sa Monsignor. — Tam, v tom paláci. Jeho pracovňa, t. j. knižnica, kde trávi veľkú časť dňa, nachodí sa na druhom poschodí. Ktosi povedal, že svätopeterská bazilika nie je kostol, ale vatikánskou kaplnkou. Je to dozaista zvláštne pomenovanie, ale je v ňom mnoho pravdy. Keď Vatikán hostí Námestníka Kristovho na zemi, musí mať aj kaplnku veľkú, bohatú, veľkolepú, nádhernú. Ak ste si všimli, vo svätopeterskej bazilike niet bodu, ktorý by nezaujal náš zrak; klenby, piliere, oblúky, sochy, lunety, kupoly, svislé, pozdĺžne a priečne plochy a všetko je pokryté mozaikami a skulptúrami: hlavami pápežov, címerami, anjelikmi, vtákmi, kvetmi, ratolesťami, rezbami, bronzami. Všetko je vyzdobené.

To, čo bolo odňaté súladu predĺžením chrámovej lode, nahradené bolo bohatou výpravou. Pápež, zostupujúci zo svojho paláca do chrámu na prenosnom tróne v celej svojej majestátnosti, nachodí sa v prostredí naozaj hodnom svojej veľkosti a myšlienky, ktorú stelesňuje.

— Ale sadnite si, — dodal monsignor po krátkej prestávke, — nemôžem vás predsa stále nechať pri obloku stáť.

Sadli si. Marcela sa opýtala, koľko času bolo potrebné na vybudovanie svätopeterského chrámu.

— Stodvadsať rokov a dvadsať pápežov. Po predbežných prácach Mikuláš V., ktorému prvému napadlo postaviť novú budovu, započal ju

roku 1506 Július II. a vysvätil ju Urban VIII. 18. novembra 1626. Tisícristo rokov predtým Sv. Silvester vysvätil baziliku, postavenú Konštantínom Veľkým. Osnovateľom dnešného chrámu bol Bramante, ktorý ho chcel mať v podobe gréckeho kríža, t. j. so štyrmi rovnakými ramenami, ale teraz má podobu latinského kríža, t. j. jedno rameno má dlhšie od ostatných troch. Bramante založil bázy štyroch pilierov, na ktorých spočíva kupola a podľa jeho plánu chrám mal mať priečelie tam, kde teraz stoja piliere, ihneď za kaplnkami chóru a Najsvätejšej Svätosti, keď ideme smerom k oltárnej svätyni.

— Videli sme, — povedal pán Guido.

— Takým spôsobom v poňatí Bramanteho a Michelangela, bolo by z celého námestia vidno veľkosť kupoly od základu až po tambur; a vchádzajúc do kostola, boli by sme ihneď postihli jeho nesmiernosť. Bola to inšpirácia rýdzo krasoumná. Pavel V., ktorý chcel predĺžiť chrám a poveril tým staviteľa Karola Maderna, neváhal ísť proti plánu Bramanta a Michelangela; hlavné mu bolo, aby sa rozšíril chrám, ktorý — aby sme to povedali bežnými slovami, mal byť divadlom najväčších cirkevných okázalostí a nádher. Ak pri pôvodnom projekte — ako som povedal — veľkosť chrámu by sa bola zjavila bezprostredným vnímaním každému, kto by prekročil prah, dnes idea tejto nesmiernej veľkosti sa môže celkom nadobudnúť iba porovnaním vzťahov a čísl; alebo sa vníma napríklad pri slávnostných pápežských bohoslužbách, keď pozeralme, ako sa pomaly ťahne dlhý pápežský sprievod a keď si uvedomíme, že sme jedným z tridsať alebo štyridsaťtisíc divákov. Alebo keď pri objavení sa prenosného trónu, na ktorom sedí Veľkňaz, skvejúci sa velebnosťou trojdielnej koruny, strieborné trúby trúbia s hrou slávnostný pozdrav a vlna pohnutia, šíriaca sa pod bezmedznými klenbami, dáva pocit nesmiernosti v porovnaní s našou maličkosťou i so všetkým, čo nás obkolesuje. Keď počas Pozdvihovania v niekoľkých minútach tichu trúby z kupolnej bane hrajú pochod Silveriho cítime sa ako v nebi a máme dojem, že iba zvuk môže merať výšavu, do ktorej sa my maličkí zdáme byť povznesení.

— Chcete, aby som vám niektoré zaujímavosti podal v číslach? — opýtal sa s úsmevom monsignor. Vstal, otvoril jeden priečinok a vytiahol veľký papier, plný hesiel a čísl.

— Tak, tu máš, — povedal, rozvinujúc hárok pred očami svojho priateľa. — vidíš? « Miery vatikánskeho chrámu, jeho častí a prístavkov, ktoré vzal roku 1812 pán Jozef Valadier, staviteľ v službe svätopeterského chrámu vo Vatikáne ». Teda pred stotridsiatimi rokmi. Miery sú udané až v milimetroch. Dĺžka chrámu od brány po katedru je 192, 767 m. Ale nechajme zlomky. Výška od podzemnej dlažby po kríž kupoly 136 m, od dlažby chrámovej po kríž na kupole 133 m. Rozloha je vyše dvoch hektarov, t. j. 22.067 štvorcových metrov bez sakrestie. Výška priečelia bez sôch prevyšuje 46 m. šírka 115 m.; stĺpy, vysoké takmer 29, majú priemer 2.65 m. Predsieň, od jedného stĺpa k druhému je dlhá vyše 70 m; a spolu s bočným vestibulami, t. j.

od oblúka Karola Veľkého po oblúk Konštantína Veľkého meria 140 m.

A námestie? Hlavná os je dlhá 198.95 m, malá 184.19 m. Vzdialenosť od obeliska k priečeliu 191 m. Schodište od sochy Sv. Petra po sochu Sv. Pavla je široké 76.73 m. Zkrátka, svätopeterské námestie má rozlohu okolo štyroch hektarov; námestie s kostolom a kolonádou asi sedem hektarov.

— Ako majetok nášho lekára, — povedala Marcela, ktorá počúvala veľmi pozorne.

Lekár v ich dedine bol pokladaný za najmajetnejšieho človeka.

— Stotridaťpäťkrát väčšia plocha, než je naše námestie, — povedal pán Guido, ktorý sa chcel blysnúť zbehlosťou v počtovaní.

— Možno predpokladať, že tieto číslce sú správne, ale tie čo sa týkajú obeliska, rozhodne nie sú. Pán Valadier hovorí, že obelisk je vysoký 58.90 m. Zdalo sa mi to priveľa. Napríklad Noli, ktorý udáva číslce dosť správne, tvrdí, že obelisk je vysoký 41.23 m. Naschvál som ho dal odmerať istému inžinierovi a vysvitlo, že výška obelisku je 39.53 m. Sám monolit je vysoký 23.31 m. Zrejme, že toto všetko má relatívny význam; niekto by mohol povedať, že to je zbytočná zvedavosť.

(Pokračovanie)

Leone Gessi.

VATIKÁNSKE GALERIE

Galeria moderného umenia

Bola utvorená v novšej dobe z obrazov, ktoré boli pri rozličných príležitostiach venované pápežom. Vypĺňa jednu chodbu a štyri siene. Na chodbe je povšimnutiahodný obraz od Cézara Francassiniho, ktorý predstavuje Sv. Petra Kanizia, ako nahovára uhorského kráľa Ferdinanda na odpor proti lateranizmu. V I. sieni je zaujímavý « Raffaelov pohreb » od Petra Vanniho. Medzi osobami, kráčajúcimi pred truhlou, možno rozoznať slávneho Michelangela. V II. sieni vidíme okrem iných diel « Podobizeň Benedikta XV. » od Jakuba Grossu. « Košických mučeníkov » od Salvatora Nobiliho a « Podobizeň Leva XIII. » od Benjamina Constanta. V III. sieni vyniká veľký historický obraz od poľského maliara Jána Alojza Matejku, predstavujúci « Víťazstvo Jána Sobieskeho nad Turkami pri Viedni (12. sept. 1683). Na bočných stenách nachádzame « Gorkumských mučeníkov » od Cézara Francassiniho a « Mučeníctvo Sv. Alexandra » od Ponciána Loverinniho. Posledný obraz tejto siene je vari z celej galerie najpodmanivejší. Predstavuje Sv. Gratu, ako s nábožnou úctou drží hlavu štátneho Alexandra, kým voj anjelov s neba nesie korunu a palmu víťazstva slávneho mučeníkovi. Vo IV. sieni, zvanej Sieň Nepoškvrnenej, je nástennými maľbami zvečnené vyhlásenie dogmy o Nepoškvrnenom Počatí Panny Marie (8. dec. 1854). Maľby spravil Frant. Podestì.

Krátky život Sv. Margity.

(III.) Margita sa ustavične modlila. V kanonických hodinách opakuje štyridsať ráz Otčenáš, Zdravas, Sláva. Jo to modlitba sústredená. Vo vedomí toho, že to je rozhovor s Bohom, jej modlitba a meditácia má za tematiku Písmo Sväte. S rastom mystického života v jej duši, pribúda nadprirodzených priazní. Raz, keď sa modlila pred dreveným krížom, počula tieto slová Spasiteľa: « Co si praješ, moje úbohé dieťa? » Ona odpovedá: « Ja nehľadám nič, ja nechcem nič iného, len Vás, Pane Ježišu Kriste, môj Bože! ». V jej rozhovoroch so Spasiteľom sa stále opakovalo jedno a to isté oslovenie « úbohé dieťa » a nie « dcéra », čo ju naplnilo obavami. Rozplače sa a prosí Pána, Ježiša, aby jej vysvetlil tento problém. « Nemohol som ťa dosiaľ nazývať dcérou, lebo ty si dcérou hriechu. Keď smyješ so svojej duše úplne škvrny v novej generálnej spovedi, zaradím ťa do počtu svojich dcér! ». Margita prezrela zaiste niečo závažného vo svojich predošlých spovediach. Jej vôľa v službe večného spasenia nepozná hraníc. Upenlivo nalieha na Vykupiteľa: « Pane Ježišu Kriste, Vy ste pravé svetlo, ktoré zaháňa temnoty. Vy poznáte všetko. Vášmu zraku nič neunikne. Dajte mi prosím, aby som videla všetky svoje hriechy, skryté v tieni môjho srdca, aby som sa mohla z nich obviňovať v dokonalej spovedi a skrze Vaše milosrdenstvo mohla sa nazývať dcérou a byť ozaj Vaším dieťaťom! ». Sedem dní sa spovedala z celej svojej minulosti a na ôsmy deň pristúpila (27. decembra 1276) k sv. prijímaniu. Po sv. prijímaní počula nesmierne sladký hlas Ježišov: « Moja dcéra! » Upadla do vytrzenia a smysly jej vypovedaly službu. Keď sa prebrala, vykrikla: « O, nesmierna sladkosť Boha! Tento deň, ó, Ježišu Kriste, ste mi prisľúbili! O, reč, preplnená opojnosťou, ktorá ma nazýva dcérou! ». Nato znova bola unesená. Keď sa uvedomí, prosí Pána Boha, aby nikdy viac nestratila pocit sladkej prítomnosti Božej. Táto obava, že stratí nebeského priateľa, a Ho urazí, stane sa pre ňu neskôr mukami.

Dňa 1. mája 1288, jedenásť rokov po prvom vytržení, na výslovný príkaz Pána Ježiša, odhodlá sa denne pristupovať k sv. prijímaniu. Uzkostlivosť ju nikdy neopúšťa. Roku 1295 sa v obave vyzvedá, či hlas, ktorý počuje po sv. prijímaní, je hlas Spasiteľa.

Životopisec svätej, F. Giunta, je pozorným zapisovateľom dejov duše, ktorú vedie sám Ježiš Kristus, tak, ako viedol a spravuje iné sväte duše. « Výchovná metóda nebeského lekára duší prevyšuje každý pomysel modernej pedagogiky. Ježiš Kristus ozaj vyvolené duše vedie individuálne. Vízie, extázie a rozhovory Margity so Spasiteľom môžu byť predmetom špeciálneho štúdia. Jedného dňa na pr. Pán jej hovorí: « Ty si neveriaca, keďže nechceš pripustiť, žeby som ja z teba mohol urobiť nádobu čistoty ». « Pane, odpovedá Margita, som istá, že nič nie je nemožného Vašej múdrosti, moci a Vašej dobroty. Lež pokladám za vylúčené, aby nejaké stvorenie mohlo odpovedať na Vašu nesmiernu dobrotu a že by ste Vy súhlasili snížiť sa ku mne, ktorá som iba temnotou! » — « Nie, odpovedá ihneď božský Spasiteľ, to moje milosrdenstvo nevytvára a ty nie si prvá, ktorej som uvoľnil svoje poklady ». « Ten, čo tieto poklady nepozná z vlastnej skúsenosti, nemôže si o nich spraviť predstavu ». (Sv. Terezia). Margite, tejto františkánskej Magdaléne, extázie sa dostávajú počas modlitby a najmä po sv. prijímaní. Netrvajú rovnako dlho. Vo svojich víziach spoznáva Spasiteľa v rôznych podobách. (Ježiško, Ukrižovaný, Zmŕtvychvstály), Matku Božiu, Anjela strážcu, sv. Františka a pod. Raz, po omši, videla celý omračujúci film Utrpenia so všetkými okolnosťami. Predovšetkým pôsobia na ňu rany Pánove. « Chod' ku môjmu Krížu,

Činnosť slovenských katolíkov v Rakúsku. Slovenskí katolícki utečenci v Rakúsku založili ešte vlni odbočku Sdruženia Slovenských Katolíkov, ktorú dali pod ochranu slovenského biskupa Sv. Bystriku, veľkého mučeníka za vieru Kristovu na úsvite našich dejín. Za krátky čas svojho jestvovania vykazuje táto odbočka SSK veľmi peknú činnosť najmä na poli náboženskom, kultúrnom a sociálnom. V nedeľu sa zúčastňujú jej členovia na sv. omši, počas ktorej si vypočujú slovenskú kázeň svojho duchovného. Okrem toho večerami usporiadané sú náboženské a kultúrne prednášky, ktoré sú veľmi početne navštevované. Z ich sociálnej činnosti načím spomenúť najmä starostlivosť o najchudobnejších utečencov. Táto rakúska odbočka SSK spolupracuje so Sdružením Slovenských Katolíkov v Amerike, ktoré ju podporuje tak morálne, ako aj hmotne.

Členstvo SSKS v Pax Romane obnovené. Ako oznamuje úradný časopis Sdruženia slovenských katolíckych študentov « Rozvoj », Generálny sekretariát Pax Romany, medzinárodného hnutia katolíckych študentov oznámil osobitným listom, že valné zhromaždenie Pax Romany, konané v Mexiku, jednohlasne odhlasovalo obnovenie členstva SSKS v tomto veľkom medzinárodnom hnutí. Týmto sa obnovujú tradičné úzke vzťahy a plodná spolupráca Sdruženia slovenského katolíckeho študentstva s Pax Romanou, ktorá v minulosti priniesla také krásne ovocie. Predpokladá sa, že o krátky čas vydobije si aj dnešná generácia slovenských katolíckych študentov v Pax Romane to popredné miesto, ktoré v nej vždy slovenskí študenti mávali.

Známky slovenskej slobody. Z iniciatívy známeho pracovníka na cirkevnom a národnom poli, Rev. Jána Lacha z Whiting, Ind., Slovenská Liga v Amerike už dávnejšie vydala známky, ktorých cieľom je oboznámiť celý svet s túžbou a právom Slo-

vákov na samostatný slovenský štát. Medzi Slovákmi na celom svete mali tieto známky mimoriadny úspech a najnovšie si ich povšimla aj cudzina. Veľká medzinárodná katolícka tlačová agentúra CIP v Ríme vydala dňa 1. júla t.r. zpravu, v ktorej sa hovorí o týchto známkach, ako aj o ciele, ktorý sa ich rozširovaním sleduje.

Postavenie Cirkvi na Slovensku. V posledných časoch sa na Slovensku veľmi zväčšil tlak vládnych kruhov na katolícku Cirkev, takže možno hovoriť o ťažkom prenasledovaní katolíkov. Na niektorých miestach postavili sa slovenskí katolíci na odpor úradným orgánom, ktoré chceli odviesť do väzenia duchovných. V krvavých srážkach bolo podľa zprav, ktoré došli z domu, viac mŕtvych a veľký počet ranených. Svetová tlač a radio venovali týmto udalostiam veľmi mnoho miesta a živo ich komentovali. Posledný slovenský katolícky časopis na nátlak úradov prešiel do rúk komunistickej « Katolíckej akcie », takže dnes je na Slovensku katolícka tlač úplne znivorená. Vlášna « Katolícka akcia » bola odsúdená ako rozkolnícka dekrétom Najvyššej posv. kongregácie Sv. Úradu.

Nový výbor SSK v Amerike. Koncom mája bola v meste Betlehem, Pa XXXII. Konvencia Sdruženia Slovenských Katolíkov v Amerike, ktorá mala veľmi krásny a úspešný priebeh. Na rokovaníach sa zúčastnilo mnoho popredných pracovníkov. Vynesené boli viaceré rezolúcie o aktuálnych náboženských i národných otázkach a po zadakovaní starého výboru bol zvolený nový výbor, na čele ktorého ako predseda stojí vdp. Józef A. Kušnier. Za tajomníka bol zvolený vdp. Louis P. Hohoš z Pittsburghu a pokladníkom ostáva i naďalej p. Pavol C. Kazimer. Výkonný výbor bol doplnený voľbou vdp. Floriana C. Billyho, O.M.C., Martina Kopúnka a Jána T. Kmetba. S.I.K. poslala z Ríma Konvencii pozdrav a memorandum o problémoch slov. katolíkov v zahraničí.

vyšetří moje rany zvonka a vnútra a pochop, aké boly bolestné! ». Sv. Margita pozná kult Božského Srdca. Na otázku Pána Ježiša, či ho miluje, odpovedala: « Nielen, že Vás milujem, Pane, ale želala by som si, ak by sa Vám to páčilo, skryť sa do Vášho svätého Srdca ». « Prečo, ak chceš prebývať v mojom srdci, nesnažíš sa dostať do rany môjho boku? ». « O, môj drahý Spasiteľu, Pane Ježišu Kriste, keby som bola vo Vašom srdci, nachádzala by som sa aj v rane Vášho koku, v hĺbke Vašich klincov, v trní Vašej koruny, v žľei a v octe! ». V inom videní Pán Ježiš ju posmeľuje: « Polož svoju ruku do rán mojich rúk! ». « Ah, Pane, ja nie som toho hodná! ». Meno Ježišovo jej bolo najdrahšie. « O, Ježišu, tichá radosť môjho srdca! O, Ježišu, môj pokoj, moje šťastie, moja jediná nádej, Vy, ktorého hľadá a po kom túži moja duša! ».

Sv. Margita sa modlí nielen za seba, ale aj za svojich blízkých, za hriešnikov, ktorí prichádzajú k nej pre rady z diaľky. Ona vedela odpečatovať tajomstvá srdca a hriešnikom zjavovala chyby, ktoré zabudli v spovedi uviesť, alebo skryli úmyselne. Jej láska k blížnemu čím ďalej dostáva obcenejši ráz. Svoju starostlivosť venuje predovšetkým chudobným; pre nich žobre, varí, pečie, obstaráva šaty, prikrývky, drevo. Hoci sama je núdzna, nik sa na ňu prosbou zbytočne neobráti: tu podaruje rukávy svojho šatu, tam závoj, inokedy sväteničku, ruženec a pod. Zasluhami sv. Margity vznikla v Cortone nemocnica (L'Ospedale civile). Cortončania zahoreli k nej obdivom, úctou a láskou.

V máji roku 1288 sa Margita na príkaz Kristov utiahla do samoty a prerušila styky s vonkajším svetom. Občania ju prestali razom chápať a pozmenili si o nej názor. Bratom, ktorí verili v jej svätosť a ráтали s jej reliquiou, sa to nijako nepozdávalo. Fr. Giunta sa mohol stretnúť s ňou iba raz do týždňa. Neskôr bol preložený do Sieny. Ťažšie nad to všetko bolo mlčanie Boha. « Ja budem s tebou, povedal P. Ježiš, ale to sa bude podobáť neprítomnosti; budeš mať moju milosť, ale neprestaneš si myslieť, že si ju stratila ». Prichádzajú pokušenia. Diabol robí ilúziivným jej zvláštne povolanie. Bezduché ľudské klebety pokazia jej dobré meno. V najťažších skúškach obracia sa svätá na P. Máriu, potechu zarmútených a opustených. « Oh, presvätá Panna, Váš Syn, ženich mojej duše, bez ktorého nemôžem žiť a mať pokoj, ma opustil! ». Pán Ježiš sa na prímluvu svojej Matky ozve opäť: « Maj dôveru vo mňa; aj vtedy, keď sa ti zdá, že som ťa opustil, ja som s tebou a nikdy ťa nezanechám. Ktože ti dal tú páľčivú túžbu po mne, ak nie ja, večný prameň, útecha anjelov a svätých! ». Zdanlivá « suchosť », ktorá ju rotrápila, neprekazila jej apoštolskú činnosť. Boh naplnil jej ducha novým svetlom rozpoznávania ľudí. Pán Ježiš k nej zriedkavejšie hovorí ako v minulosti a zjavenia jej sdeľuje prostredníctvom Strážneho anjela. Dav sa pomaly zasa naučil k nej chodiť. Na výtrznosti akejsi nezodpovednej ženy sv. Margita hovorí: « Nič nie je pre mňa sladšie, ako trpieť pre lásku nášho Pána Ježiša! ». Zástup k nej priťahujú zázraky. Dňa 5. mája 1289 ju Boh poverí poslaním vo veci biskupa Guglielmina, ktorý je viac bojovníkom než apoštolom. Na vrcholku mystickej cesty, diabol, ktorý ju márne nutkal opustiť celu, skúša ju pokušeniami pýchy. Raz v noci, v obave pred takýmito pokušeniami, sa rozkričala s terasy pustovny: « Vstaňte ľudia Cortony, vstaňte a bez meškania zahádžte kamením túto hriešnicu; mňa, ktorá som toľkými hriechami urazila P. Boha a blížneho! ».

Túžba po nebi dozrievala v jej duši. « Pane Ježišu, odvolajte ma so sveta, lebo žijem vo večnej pochybnosti. Ráďte oddeliť moju dušu od tela v tejto chvíli a prestanem sa obávať, že budem odlúčená od Vášho milosrdenstva! ». « Ty si moja dcéra, odpovedá P. Ježiš, a ja som ťa už upevnil v milosti a svätosti na tele i na duši, vzhľadom na tvoju opravdivú vieru, ohnivú túžbu a čistotu úmyslu, ktorý vnášaš do toho, čo myslíš, povieš, robíš a nikdy nedovolim, aby si bola oddelená od mňa. Uctil som si ťa v živote a nezapudnem na teba ani po tvojej smrti! »

Prof. Dr. Ernest Zatko.

KAPLNKY VO VATIKÁNSKOM APOŠTOLSKOM PALÁCI.

1. Sixtova kaplnka.

Založil ju roku 1473 pápež Sixtus IV. k úcte Nanebevzatia Panny Marie a vystavil ju Ján de Dolci, alebo ako sa iní nazdávajú, Baccio Pontelli.

Sixtova kaplnka je obdlžníková klenutá miestnosť (40. metrov dlhá, 14. metrov široká a 18 vysoká), architektonicky celkom jednoduchá, osvetlená z dvoch strán šiestimi malými renesančnými oblokmi. Vkusná mramorová priehrada delí ju na dve nerovnaké časti: menšiu loď a väčšie knážište (presbyterium), v ktorom sa nachodí pápežský oltár, pápežský trón a mramorový chór pre chýrny Sixtovský spevokol. Mramorová priehrada i chór sú umeleckým dielom Mina z Fiesole a iných florentských mramorárov. Dlážka je mozaiková, spravená v XV. storočí v slohu zvanom «opus alexandrinum».

Steny a klenba kaplnky sú vyzdobené freskami (maľbami na omietke) od popredných majstrov talianskeho maliarstva zo sklonku XV. a začiatku XVI. storočia. Líčia sa v nich dejiny ľudského vykúpenia od stvorenia sveta až po posledný súd. Podľa stredovekej symboliky priestoru obrazy priestorove bližšie a vzdialenejšie zodpovedajú zhruba dejinnému poriadku.

Fresky na ľavej (evanjelijnej) pozdĺžnej stene predstavujú výjav zo života Mojžišovho, osloboditeľa židovského národa, fresky na pravej (epištelnej) stene výjavy zo života Krista Pána, osloboditeľa ľudského pokolenia. Obidve série, postavené jedna proti druhej v pomere sľubu ku splneniu, ako je to v starodávnej liturgickej obyčaji, začínajú sa na oltárnej stene, ale dve začiatkové fresky «Nájdienie Mojžiša v Nile» a «Narodenie Krista Pána», ako aj oltárny obraz «Nanebovzatie Panny Marie», všetky tri maľované Peruginom, boly stlčené a nahradené «Posledným súdom» od Michelangela.

V rade obrazov zo života Mojžišovho sú tieto výjavy:

1. Mojžišova cesta do Egypta od Pinturichia a Perugina. — Uprostred svojrázneho krajinkového úzadia Mojžiš pred svojim odchodom do Egypta, kde ho posielal Hospodin, aby vyviedol utláčaný židovský národ, lúči sa so svojimi príbuznými. V ľavom popredí anjel Pánov pristavuje Mojžiša, pretože zanedbal obriezku svojich synov. V pravom popredí Mojžišova žena Sefora obrezáva svojho syna Eleazara. V ľavom pozadí pastiersky výjav.

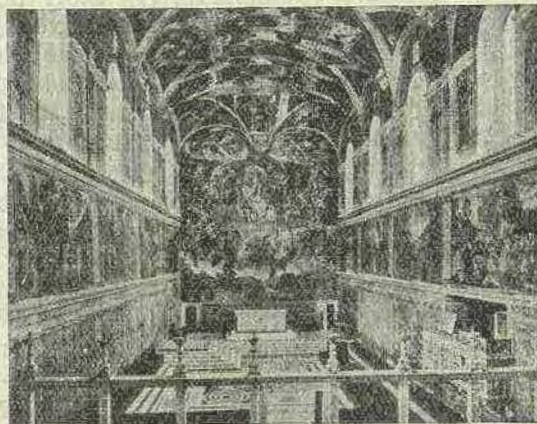
2. Mojžišova mladosť od Botticelliho. — Bohatý námet pozostáva z viacerých výjavov. Vpravo zabíja Mojžiš Egyptana, ktorý trýznil jeho súkmeňovcov a uteká na púšť. Uprostred odháňa Mojžiš madianských pastierov a napája stáda Jetrových dcér. V úzadí sa v podobe ohnivého kríka zjavuje Mojžišovi Boh; Mojžiš si vyzúva sandály, lebo miesto, na ktorom sa nachodí, je sväté. Vľavo je vyvedenie Židov z Egypta.

3. Prechod Židov cez Červené more od Cosima Roselliho a Perina del Cosimo (?). — Zatiaľ, čo Židia na čele s Mojžišom a Aronovou sestrou Máriou vzdávajú vďaku Pánovi, že ich zázračným spôsobom previedol cez more, faraón s celým svojim vojskom topí sa vo vlnách. Vo vzduchu sa vznáša oblakový stĺp, ktorý sprevádzal Židov na ceste a ukrýval ich pred Egypťanmi. — (Táto freska je oslavou víťazstva pápežských vojsk nad Neapolčanmi pri Campomarte a sú na nej viaceré podobizne súčasníkov).

4. Mojžiš s tabuľami zákona od Cosima Roselliho. — Hlavný dej sa odohráva v úzadí na hore Sinaj, kde sa Mojžiš shovára s Bohom a prijíma od neho dve kamenné tabule zákona. V pravom popredí je Mojžiš, rozbijajúci od hnevu tabule zákona, keď vidí, že za jeho neprítomnosti si Židia spravili zlaté teľa a na jeho počesť spievajú a tancujú. V ľavom popredí po usmierení Boha prináša Mojžiš s hory Sinaj nové kamenné tabule a ukazuje ich svojmu ľudu, ktorý je utáborený pod horou.

5. Potrestanie Koreho, Dathana a Abirona od Sandra Botticelliho. — V popredí dramatickej scény, ktorá sa odohráva pred stánkom úmluvy, úctyhodný Mojžiš s pravcou, pozdvihnutou k nebu, svoláva trest boží na Koreho, Dathana a Abirona, ktorí sa spolu s 250 poprednými židovskými mužmi vzbúрили proti nemu a proti Aronovi. Opodiaľ Aron spolu so sprisahancami obetuje zápal, ale kým jeho obeta je Bohom prijatá, sprisahancov požerie oheň, ktorý práve vyšľahuje z oltára. V ľavom popredí rozpuknutá zem pohlcuje vodcov povstania, kým v pravom popredí je scéna kameňovania bohorúhača (jeho tvár má podobu krajinského arcibiskupa Andreja Zamometiča, ktorý od zlosti, že sa nestal kardinálom, pokúsil sa svať do Bazileje snem a sosaď pápeža).

6. Posledné dni Mojžišove od Lukáša Signorelliho a Bartolomeja della Gatta. — Kompozícia je rozdelená na viacero dejov: V ľavom popredí ustanovuje Mojžiš Jozua za svojho nástupcu.

Celkový pohľad na vnútro Sixtovej kaplnky vo Vatikáne.

eu, odovzdávajúc mu vodcovskú palicu. V pravom popredí číta Mojžiš s vyvýšeného miesta svoj testament, keď vidí, že sa približuje koniec jeho života. V úzadí anjel Pána ukazuje tomuto 120 ročnému patriarchovi s vrchu Nebo zaslúbenú zem. V ľavom pozadí je oplakávanie zomrelého Mojžiša. — Nasleduje obraz na vhodnej stene:

7. Rozopra o telo Mojžišovo od Františka Salviatiho. — Sv. Michal Archanjel a diabol vedú rozopru o telo Mojžišovo, ktoré anjeli pochovali na neznámom mieste vrchu Nebo, aby ho azda modlárstvu naklonení Zidia neukradli a pre zázraky, ktoré zaživa konal, nezačali uctievať ako Boha. — Tento obraz bol koncom XVI. storočia premalovaný maliarmi Arrigom Fiammingom a Matteom da Lecce.

Výjavy zo života Krista Pána:

1. Krst Kristov v Jordáne od Perugina, Pinturichia a Andreja z Assisi, zvaného l'Ingegno. — Uprostred Jordána stojí Kristus so sopätými rukami a dáva sa krstiť od svojho predchodcu Sv. Jána. Nad Kristovou hlavou sa vznáša Duch Svätý v podobe holubice, kým z otvoreného neba Boh Otec, okružený cherubínmi a anjelmi, hovorí: Toto je syn môj milovaný, v ktorom mám

zaľúbenie. V bočných poprediach sú skupiny divákov, z ktorých mnohí majú podobu súčasníkov. Za nimi vľavo je kázeň Sv. Jána Krstiteľa a vpravo Ježišova reč na hore. V úzadí sa tiahne mesto Jeruzalem, vo vyobrazení ktorého sa poznáva súčasný Rím.

2. Pokušenie Krista a očistná obeta prašivého od Sandra Botticelliho. — Uprostred scény stojí zapálený oltár, ku ktorému z pravého pozadia dvaja príbuzní privádzajú uzdraveného prašivého, kým z ľavého pozadia matka alebo žena uzdraveného prináša v koši na hlave obetných vtákov. Na pravej strane oltára je skupina starcov, vzývajúcich milosrdenstvo Božie (prvý z nich, obrátený ku divákovi, je Giuliano della Rovere, neskorší pápež Július II., za ním stoja zobrazení z profilu maliari Filippo Lippi a sám autor obrazu Sandro Botticelli), na ľavej strane oltára je skupina modliacich sa mladíkov. V popredí odovzdáva prísľuhovač kňazovi táčnu s krvou zabitých vtákov. V pravom popredí je krásna postava samodruhej ženy (symbol materинства), nesúcej na hlave drevo pre obetu a majúcej pri nohách buclatého chlapčeka. V ľavom rohu je skupina shovárajúcich sa mužov, nad ktorou sa začína rad výjavov, predstavujúcich pokušenie Krista na púšti.

PÁPEŽSKÉ RYTIERSKÉ RÁDY.

Rytierske rady boli za starých čias ozbrojené spoločnosti, ktorých cieľom bolo brániť Svätú zem proti neveriacim, chrániť pútnikov pred útokmi lúpežníkov, ošetrovať chorých, vykupovať zajatcov atď. Dnes, keď podobné spoločnosti nemajú už významu, pod rytierskymi rádmí rozumejú sa napospol vonkajšie odznaky, čiže dekorácie (kríže, hviezdy, stuhy), ktoré sa udeľujú s príslušným titulom ako čestné vyznamenania.

Rytierske rady bývajú rozličného druhu (vysoké, domáce, záslužné) a mávajú obyčajne tri stupne alebo triedy: 1. rytierov veľkríža, ktorí si pripievňujú odznaky väčších rozmerov na širokú stuhu, zavesenú s ľavého pleca k pravému boku; 2. komturi (komendátori), ktorí nosia odznaky pripnuté na krku a 3. rytieri, ktorí nosia odznaky stužkami na prsiach pripnuté, alebo v gombičkovaj dierke kabáta. Okrem toho mávajú rytierske rady veľkodostojníkov a dôstojníkov. Najvyššia hodnosť niektorých rádov je titul veľmajstra alebo majstra.

Rytierske rady zakladali a zakladajú až dodnes iba suveréni. Pápeži ich behom storočí založili viacero, ale niektoré z nich už zanikly, kým iné boli zreformované. Nateraz jestvuje päť pápežských rytierskych rádov, ktoré udeľuje sám Sv. Otec zvláštnymi apoštolskými listami. Sú to:

1. Najvyšší rád Kristov, čiže Vojsko Pána nášho Ježiša Krista. Založil ho roku 1319 pápež Ján XXII. Je to vlastne zreformovaný rád chrá-

movníkov (templárov). Má iba jednu triedu a je vyhradený pre panovníkov a hlavy štátov.

2. Rád zlatej ostrohy, čiže Vyzlátené vojsko, o ktorom nevedno kto a kedy ho založil. Obnovil ho roku 1905 pápež Pius X. Má iba jednu triedu a udeľuje sa osobám, ktoré sa zbraňou alebo perom zaslúžili o katolícku Cirkev.

3. Rád Pio. založený roku 1847 pápežom Piom IX. a zreformovaný roku 1939 pápežom Piom XII. Má tri triedy: 1. rytierov veľkríža, 2. komturov (komendátorov) s hviezdou a komturov (komendátorov). a 3. rytierov. Udeľuje sa osobám, ktoré sa vyznamenaly na poli Katolíckej akcie.

4. Rád Sv. Gregora Veľkého. Založil ho roku 1831 pápež Gregor XVI. Zreformoval ho roku 1905 pápež Pius X. Má tiež tri triedy: 1. rytierov veľkríža, 2. komturov (komendátorov) s hviezdou a komturov (komendátorov) a 3. rytierov. Udeľuje sa za zásluhy vojenské a občianske.

5. Rád Sv. Silvestra pápeža. Založil ho roku 1847 pápež Gregor XVI. a zreformoval ho roku 1905 pápež Pius X. Aj tento rád má tri triedy: 1. rytierov veľkríža, 2. komturov (komendátorov) a 3. rytierov. Udeľuje sa za podobné zásluhy ako rád Zlatej ostrohy, s ktorým bol pôvodne slúčený.

Okrem spomenutých rytierskych rádov Sv. Otec udeľuje ešte dvojce čestných vyznamenaní a to: Kríž « Pro Ecclesia et Pontifice », založený pápežom Levom XIII a medailu « Benemerenti ».

MLADOST

— Mal som štyriadvadsať rokov, — vravel môj priateľ, — keď som sa prvý raz dostal do Talianska. Namýšľal som si, že idem kvôli umeniu, kvôli starobylým pamiatkam, ale slnce bolo mocnejšie ako benátske paláce medzi kanálmi perletového lesku, pritažlivejšie než florentské obrazy a rímske múzea. Privábilo ma až do Neapolu. A tu som mal odrazu dojem, že som konečne vo svojej pravej vlasti. Všetko, ale všetko, čo ma tu obklopilo, bolo ako odzrkadlenie mojej duše, môjho srdca a mojich citov. To rozjasené mesto s mandolínami a piesňami, belasé more, zlaté slnce, zelené zákutia viníc a tajomné čaro ostrovov by by pomútily aj chladnejšie hlavy, ako bola moja.

Kto by vedel povedať, či to bol osud, alebo len náhoda, keď som sa soznámil s mladým námorným dôstojníkom. Primo sa volal. Bol práve u rodičov v Neapoli na dovolenke a cítil sa dva razy doma, lebo kvôli rodičovskému domovu nemusel sa ani na chvíľu odtrhnúť od mora, ktoré bolo jeho druhým domovom. Nikdy predtým som si ani len predstavil nevedel človeka, čo by tak veľmi miloval more. Celé dni sme strávili spolu na malej športovej plachtnici, križujúc vody zálivu od Sorrenta po Capri a od Capri po Neapol. Keď bolo more tiché a vedenie člna nevyžadovalo nijakú námahu, skočili sme do mora a čľapkali sa v ňom ako mladí delfíni.

Večery sme trávili v dome rodičov môjho priateľa. Primo vedel dobre hrať na viacerých nástrojoch a jeho sedemnásťročná sestra Bianka mala anjelsky hlas. Oh, tie piesne. Boly opojnejšie ako víno, ktoré nám nalieval usmievavý domáci pán a sladšie ako zákusky láskavej mamy, nevediacej sa nasýtiť pohľadu na svoje krásne deti.

Rodičia boli samá láskavosť, lebo som bol priateľom ich syna. Primo mi slepo dôveroval, ved' som bol taký mladý a bezstarostný ako on. A Bianka? Tá ma ľúbila, ako som ju ja ju ľúbil. Darmo, mal som mať vtedy viac rozumu. Mal som byť prísnejší k sebe a lepší k tejto krásnej rodine, čo ma tak úprimne a s toľkou láskou vo svojom kruhu privinula. Dnes neviem iba to pochopiť, ako som mohol s tými niekoľkými talianskymi slovami, ktoré som vedel, narobiť okolo seba toľko ružovej hmly. Pre Bianku musel som byť ozaj azúrovým princom z rozprávky, čo prešiel pol sveta, aby ju objavil v slnečnom meste na brehu mora. Kto by sa však rozpamätal na všetko, čo som vtedy porozprával. Len to viem, že mojin rečiam verili všetci. Ba aj sám som im veril. Ci to bola sila mladosti a či len opojenie, to neviem, ale vtedy sa mi zdalo, že každá moja fantastická predstava stáva sa skutočnosťou v tej chvíli, ako ju priodejem slovami.

Nikdy predtým nepočúval som takú strhujúcu rozprávku, ako bola táto dávna príhoda môjho priateľa. Bože, akô len vedel hovoriť! Hotové umenie. Slasť ho bolo načúvať. Hlas mu znel tlmene ako struna pod sordinou, bol ako mä-

ký temný zamat, na ktorom tým oslepujúcejším leskom žiaria vzácne kamene. Počúval som celý unesený.

Môj pobyt v Neapoli nemohol sa však preťahovať do nekonečna, — pokračoval. — Bolo sa mi treba domov vrátiť. Domov. Dnes je pre mňa domov nespĺniteľnou túžbou do sveta vykopnutého utečenca, ale vtedy bola mi mukou aj myšlienka, že sa musím vrátiť pod naše zimomravé slnce a do prostredia, kde si musím svoje miesto veľmi tvrdo vybojovať. A tak, ako sa blížil deň môjho odchodu, strácal som pocit istoty. Urýchlil odchod, urýchlil rozlúčku, to bola jediná možnosť. Preto som odcestoval hodinu po zasnubách s Biankou.

Keď som došiel domov, bol som už celkom na zemi. Malý, bezvýznamný človečik bez majetku, bez pozície, bez mena, bez vplyvných priateľov a bez veľkých nádejí na úspech, lebo bolo nás na tisíce takýchto v mojej vlasti. Na každý kúsok chleba natŕčalo sa päťoro rúk. Bianke som písal listy. Ale koľko námahy ma to stálo, aby som v nich zapálil aspoň iskierku toho svetla, ktorým som sa blýskal tam dolu. Aké boly bledučké, bez istoty tie moje posolstvá zo severu. Možno iba bolesť bola v nich silná, prežitá, i keď zakrytá frázami o nádeji a plánoch do budúcnosti. A tak prišiel deň, keď som už ďalej nemohol. Nevládal som. Hanbil som sa sám seba, keď som si pomyslel na svoje neapolské reči. Hanbil som sa tým viac, že som Bianku naozaj ľúbil a viac ako smrti som sa bál chvíle, keď ju dovediem do mojej biedy, do tej suchej reality, čo bola mojim životom. Ozaj som vtedy myslel na smrť a túžil som po nej ako po vyslobodení. A vtedy možno v súvislosti so smrťou mi prišla tá bláznivá myšlienka. Taká podlá, taká perfídna, až ma odpor striasala. Dal som natlačiť, oznámenia, že som po krátkej ťažkej chorobe tíško v Pánu usnul. Také, aké už bývajú tieto smútočné tlačivá, ozdobené veľkým krížom a načierno orámované. Priateľ, ktorého som do všetkého zasvätil a pokladal to vlastne za podarený žartík, poslal ho Bianke s listom, v ktorom jej opísal moje posledné chvíle, keď som ho o iné neprosil, iba o to, aby ju v liste uistil, že som ju nikdy neprestal ľubiť.

— A čo sa stalo potom? — spýtal som sa, keď sa mi zdalo, že môj priateľ sa odmlčal skôr, než sa rozprávka skončila.

— Potom? Co sa potom stalo? — povedal tiicho. — Viem toho sám tak málo. Ja som chcel zabúdať a nezabudol som. A keď asi o desať rokov šiel jeden môj priateľ do Talianska, poprosil somo ho, aby sa nenápadne dozvedel niečo o ľuďoch, na ktorých som toľko myslel.

— A priniesol vám zprá y?

— Priniesol. Smutné. Rodičia už nežili. Dom bol opustený, labo aj brat križoval moria na svojej lodi.

— A slečna Bianka?

— Nebolo už ani Bianky. Volala sa sestra Lucia. Složila rehoľné sľuby.

I. O.

Prvý sväzok slovenskej katolíckej knižnice « Rím ». Hneď pri založení Slovenskej Informačnej Kancelária bolo rozhodnuté, že okrem iných podujatí S.I.K. bude vydávať aj knihy vo zvlášťnej knižnici « Rím ». Pravda, organizačné práce a práce, spojené s prvými číslami časopisu « Rím », zabraly mnoho času a tak sa k vydávaniu kníh až doteraz nemohlo prikrčiť. Nemalou prekážkou boli aj finančné ťažkosti, s ktorými Slovenská Informačná Kancelária musí bojovať. Lenže dnes žijeme v časoch, keď od každého Slováka a každej slovenskej ustanovizne sa právom žiada, aby aj za cenu najväčších obetí vykonali čím viac za národné a náboženské záujmy slovenského národa, lebo tak národný, ako aj náboženský život na Slovensku podrobný je tým najťažším skúškam. Naši bratia na Slovensku nemôžu vyvíjať nijakú činnosť a takýmto činom my, ktorí sme v cudzine, máme na pleciach zodpovednú úlohu: nechať zahynúť duchu slovenskému a katolíckemu, udržovať jeho vatru v plnom plápoli a zachovať tieto posvätné ohne až do tých čias, kým sa ony zasa neprenesú na Slovensko.

I keď sa predvídajú ťažkosti, Slovenská Informačná Kancelária chcela by z príležitosti blížaceho sa Sv. roku vydať tu v Ríme prvý sväzok svojej edície « Rím » pod názvom « Svätý rok ». Táto knižka ktorej rukopis je už hotový, obsahovala by históriu Sv. rokov od roku 1300 až do najnovších čias, t.j. do jubilejného XXV. Sv. roku, ktorý ohlásil katolíckemu svetu slávne panujúci pápež Pius XII. bulvou, vydanou na sviatok Nanebevstúpenia Krista Pána. V knižke by bol okrem histórie Sv. rokov aj slovenský preklad tejto bulvy, ďalej modlitba Pia XII. na Sv. rok, opis patriarchálnych bazilik Sv. Petra vo Vatikáne, Sv. Jána v Lateráne, Sv. Pavla pri ceste do Ostie a baziliky Panny Marie Veľkej, podrobný program všetkých náboženských slávností počas Sv. roku 1950 a mnoho iných podrobností. Dopĺňali by ju mnohé fotografie bazilik a iných posvätných miest, na ktorých sa odohrajú hlavné pobožnosti počas Sv. roku. Jej cena by bola 1.— dolár i s proštou do Ameriky, alebo ktoréhokoľvek štátu na svete. Hoci by vyšla len začiatkom jesene, jednako nezáväzná objednávky bez peňazí možno už teraz zaslať, aby sa mohol podľa počtu objednávok vytlačiť potrebný počet knižiek. Keď oznamujeme túto novinu všetkým Slovákom na celom svete, robíme to s túžbou, aby sa toto podujatie stretlo s porozumením nielen preto, že slovenským katolíkom ponúkame týmto hodnotné katolícke čítanie, ale aj preto, že táto knižka ostane v slovenských

dejnoch ako dôkaz, že sme nepremeškali veľkú príležitosť, ktorá sa nám počas Sv. roku naskytá na zdôraznenie neotrasiteľného katolíckeho a národného povedomia každého Slováka. Keby nedošiel dostačujúci počet objednávok, vydanie knižky by sa odložilo na taký čas, keď bude pre takéto veci viac porozumenia.

V programe sú aj druhé knižky, ktorých vydanie bude závisieť od úspechu prvého sväzku.

Hlasy svetovej tlače o časopise « Rím ». Pred časom sme zaznačili hlas egypského časopisu o našom « Ríme » a dnes s radosťou oznamujeme našim čitateľom, že tento hlas neostal osamotený. V Assisi, meste Sv. Františka Serafínskeho vychodiaci časopis « La Rocca » vo svojom májovom čísle donáša zprávu o vydávaní časopisu « Rím », ku ktorj dodáva, že je on výrazom príťažnosti Slovákov, roztrúsených po svete ku Večnému Mestu vo chvíli, keď na Slovensku boli potlačené posledné zvyšky katolíckej tlače. Okrem tohto talianskeho hlasu o našom « Ríme » s radosťou zaznačujeme aj hlas nemecký, ktorý sa objavil v jednom katolíckom časopise, vychodiacom v Luxemburgu. Netreba ani zdôrazňovať, že radosť krajanov, ktorí sa stretli s nami na stránkach cudzích časopisov, bola veľká.

Album dobrodincov: Na podporu časopisu « Rím » poslali: Z U.S.A.: Rev. Florian C. Billy, O.M.C., Schenectady, N.Y. 10.— dol. (za Mrs Elis Billy, W. Wyoming, Pa. a za štyroch utečencov); Rev. Michael G. Ditsky, Egypt, Pa. 5.— dol.; Rev. John Lach, Whiting, Ind. 2.— dol.; Rev. Slavo Moravek, Connellsville, Pa. 2.— dol. (za: John Krempasky, Detroit, Mich.); Andrew Kubacký, Mc Keesport, Pa. 3.—; Rudolf Lednický, Milwaukee, Wisc. 2.—; Ján Kostolník, Whiting, Ind. 22.— (za nasledujúcich: Rev. John Kostik CPPS, Santiago, Chille, 3.—; And. Smolen, Jos. Širon, Antoniette Matis, Paul Haiduch, Mat. Mores a Charles Kostolník, Whiting, Ind. 3.—). — **Z Argentiny:** Prof. Dr. Ernest Zatkó, Buenos Aires, pes. 130.—; Elena Filová 10.—; Milka Szabó, San Martiu, 10.—; Bohuznámy 20.— — **Z Kanady:** John Stretovský, Montreal, dol. 6.— (za seba, Mojka Obšitníka a Justína Gajdoša); John Eliáš, Hamilton, Ont. 1.—. — **Z Rakúska:** Dr. J. P., Wörgel, dol. 2.—. Všetkým horliteľom i darcom Pán Boh zaplať.

Prosba k čitateľom. Tých odberateľov « Ríma », ktorí ešte neposlali predplatné prosíme, aby tak čím prv urobili. S vydávaním « Ríma » sú veľké starosti a každý, kto nám pošle predplatné, pomáha nám ich prekonávať.

RÍM

Zvestník Krúžku Slovenských Priateľov Večného Mesta, vydáva Slovenská Informačná Kancelária v Ríme. Vychodí mesačne. Za redakciu zodpovedá Pietro Chiminelli. Tlačí Tipografia Pio X - Roma. Adresa redakcie a administrácie: Dr. Ignác Zelenka, Casella Postale 100 Borghi, Roma, Italia.